

17. marts 2008

KERNEARBEJDSKRAFTEN FORLADER DET OFFENTLIGE

Resumé: *Fra 2005 til 2006 var der flere beskæftigede, der skiftede fra den offentlige sektor til det private end omvendt, når der ses bort fra uddannelsessøgende og studerende. Samlet var nettoafgangen fra det offentlige til det private på mere end 2.200 beskæftigede. Det er især uddannede og aldersmæssigt modne medarbejdere, der netto forlader det offentlige område.*

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) viste i en analyse fra den 31. januar 2008, at der fra 2005 til 2006 var en nettotilgang til det offentlige på 3.670 beskæftigede fra den private sektor. Det helt centrale spørgsmål i den sammenhæng er, om det er kernetropperne i den private sektor, der skifter til det offentlige område, eller om udviklingen fx skyldes, at mange uddannelsessøgende/studerende har et fritidsjob/studiejob i den private sektor.

De bagvedliggende tal viser, at det i stort omfang er uddannelsessøgende/studerende, der netto skifter fra ansættelse i det private til den offentlige sektor. Når uddannelsessøgende/studerende udelades af beregningerne, er der ikke længere en nettotilgang af beskæftigede fra den private sektor til det offentlige. Derimod er der en nettoafgang på omkring 2.200 beskæftigede fra den offentlige sektor til det private. Det skal blandt andet ses i sammenhæng med, at mange uddannelsessøgende/studerende har et fritidsjob/studiejob i det private. Det betyder fx, at de vil stå registreret som ansat i den private sektor året før, de bliver ansat i det offentlige som færdiguddannet.

Derudover består nettotilgangen til det offentlige fra det private primært af ufaglært arbejdskraft samt af unge mellem 18-24 år. Nettoafgangen fra det offentlige til den private sektor består derimod af uddannede medarbejdere samt af medarbejdere over 35 år. Meget tyder derfor på, at det er kernearbejdskraften i den offentlige sektor, der skifter til det private, og ikke kernetropperne i det private, der skifter til det offentlige.

Analysen giver et billede af, hvordan bevægelserne har været i et enkelt år mellem den offentlige og private sektor. Analysen siger derfor intet om det samlede rekrutteringsbehov i den offentlige sektor, eller om man vil finde tilsvarende resultater, hvis analyseperioden udvides til flere år.

KERNEARBEJDSKRAFTEN FORLADER DET OFFENTLIGE

Som det fremgår af tabel 1, var der knap 23.400, der skiftede fra ansættelse i den private sektor til den offentlige fra 2005 til 2006¹. Samtidigt var der knap 25.600, der skiftede fra den offentlige sektor til det private. Det betyder, at der samlet var en nettoafgang fra den offentlige sektor på godt 2.200 beskæftigede til det private.

I modsætning til DA's analyse er uddannelsessøgende/studerende udeladt af beregningerne. Baggrunden for det er, at mange uddannelsessøgende/studerende har et fritidsjob/studiejob i det private. Det betyder fx, at de vil stå registreret som ansat i den private sektor året før, de bliver ansat i det offentlige som færdiguddannet.

Hvis man fx har haft et studiejob i den lokale café eller hos den lokale bager, mens man uddanner sig til sygeplejerske, registreres man som ansat i det private. Hvis sygeplejersken efter endt uddannelse ansættes i det offentlige, vil det blive registreret som et skift fra privat til offentlig sektor. Når bevægelserne mellem den offentlige og private sektor belyses, giver det derfor god mening at udelade uddannelsessøgende og studerende af beregningerne².

Hvis de uddannelsessøgende/studerende indgår i beregningerne var der en nettotilgang til det offentlige på knap 3.500 beskæftigede fra det private fra 2005 til 2006. Det er tal som disse, DA har brugt i deres analyse fra den 31. januar 2008.

Tabel 1. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fra 2005 og 2006

	Uden studerende	Med studerende
Fra privat til offentlig sektor	23.375	41.563
Fra offentlig til privat sektor	25.587	38.085
Netto-tilgang til den offentlige sektor	-2.212	3.478

Anm.: Opgørelsen omfatter lønmodtagere, der har skiftet fra den private sektor til den offentlige sektor (eller omvendt) fra november 2004 til november 2005. I lighed med Danmarks Statistik betegner vi perioderne 2005 og 2006. Den offentlige sektor omfatter ikke lønmodtagere i sociale kasser og fonde, offentlige selskaber mv.

Kilde: AErådet på baggrund af IDA.

¹ Analysen omfatter beskæftigede lønmodtagere, som skifter fra den private sektor til den offentlige sektor (eller omvendt) fra 2005 til 2006 (reelt fra november 2004 til november 2005).

² Studerende, der indgår i analysen, er opgjort som personer, der var under uddannelse i enten 2005, 2006 eller i begge år og samtidigt var registreret som lønmodtagere i RAS statistikken.

Som det vil blive vist i det følgende, er det primært de uddannede og aldersmæssigt modne medarbejdere, der forlader den offentlige sektor. Nettotilgangen til det offentlige består derimod primært af unge og ufaglærte samt studerende.

Den uddannede arbejdskraft forlader det offentlige

Som det fremgår af tabel 2, består nettotilgangen til det offentlige primært af personer uden en kompetencegivende uddannelse. Samlet var der en nettotilgang til det offentlige område på godt 1.000 personer med grundskole eller gymnasial uddannelse. Hvis de uddannelsessøgende/studerende indgår i beregningerne, var nettotilgangen af beskæftigede uden kompetencegivende uddannelse på omkring 6.000 beskæftigede.

Derimod er det den uddannede arbejdskraft, der netto forlader det offentlige til fordel for det private. Som det ses af tabellen, er det især personer med lange- og mellemlange videregående uddannelser, der forlader det offentlige område. Men også beskæftigede med en erhvervsfaglig uddannelse er netto skiftet til den private sektor.

Tabel 2. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fordelt på højest fuldførte uddannelse

	Uden studerende			Med studerende
	Fra offentlig til privat sektor	Fra privat til offentlig sektor	Nettotilgang til den offentlige sektor	Nettotilgang til den offentlige sektor
Grundskole	5.607	6.141	534	4.215
Gymnasialt niveau	2.607	3.071	464	1.987
Erhvervsfaglig	8.910	8.448	-462	-46
Kort videreg. udd.	1.199	1.063	-136	-108
Mellemlang videreg. udd.	3.826	2.863	-963	-842
Lang videreg. udd.	3.438	1.789	-1.649	-1.728
I alt	25.587	23.375	-2.212	3.478

Anm.: Se tabel 1. Beregningerne er baseret på den højest fuldførte uddannelse i de to år.
Kilde: AErådet på baggrund af IDA

Uanset om de uddannelsessøgende/studerende indgår i beregningerne eller ej, er der en nettotilstrømning af ufaglært arbejdskraft til det offentlige område, mens der samtidigt er en nettoafgang af uddannet personale.

De aldersmæssigt modne medarbejdere skifter til det private

Som det ses af tabel 3, består tilgangen til det offentlige især af yngre aldersgrupper. Blandt de 18-24-årige var der en nettotilvækst til det offentlige på omkring 500 personer, hvis de studerende er udeladt af beregningerne, og på over 3.500 personer, hvis de studerende indgår.

Derimod er det de aldersmæssigt modne medarbejdere, der forlader det offentlige til fordel for det private. Som det ses af tabellen, er der en nettoafgang væk fra det offentlige af de over 35-årige, mens der er nettotilgang af de under 24-årige.

Tabel 3. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fordelt på alder

	Uden studerende			Med studerende
	Fra offentlig til privat sektor	Fra privat til offentlig sektor	Nettotilgang til den offentlige sektor	Nettotilgang til den offentlige sektor
Under 18 år	38	103	65	650
18-24 år	3.897	4.361	464	3.851
25-34 år	6.290	5.999	-291	1.164
35-44 år	7.142	6.187	-955	-769
45-54 år	5.178	4.463	-715	-617
55-64 år	2.623	1.968	-655	-675
Over 64 år	419	294	-125	-126
I alt	25.587	23.375	-2.212	3.478

Anm.: Se tabel 1. Aldersfordelingen er baseret på alderen i 2004.

Kilde: AErådet på baggrund af IDA.

Det er derfor ikke kernetropperne i den private sektor, der netto rekrutteres til det offentlige, men især unge og ufaglærte personer. Derimod er det den uddannede kernearbejdsstyrke, der netto forlader det offentlige område.

Set i forhold til det samlede antal beskæftigede lønmodtagere, er nettoafgangen fra det offentlige område til den private sektor dog forholdsvis lille.

Afrunding

Analysen giver et billede af, hvordan bevægelserne har været i et enkelt år mellem den offentlige og private sektor. Analysen siger derfor intet om det samlede rekrutteringsbehov i den offentlige sektor, eller om man vil finde tilsvarende resultater, hvis analyseperioden udvides til flere år. Jobmulighederne i det private er for eksempel bedre, når konjunkturerne er gode. Løn-

og arbejdsforhold er andre faktorer, der kan påvirke bevægelserne mellem de enkelte sektorer.

I analysen er der ikke set på hvilke faggrupper, der forlader den offentlige sektor til fordel for det private, eller om det er de anciennitetsmæssigt mere erfarne medarbejdere, der forlader den offentlige sektor.

Bilagsmateriale

Udgangspunktet for analysen er beskæftigede lønmodtagere i stat, amt, kommuner samt i den private sektor. I bilagstabel 1 er samtlige bevægelser mellem de nævnte sektorer vist. Antallet af lønmodtagere i stat, amt, kommuner samt i den private sektor stemmer overens med RAS-opgørelserne fra Danmarks Statistik, Statistiske Efterretninger diverse årgange.

Bilagstabel 1. Lønmodtagere opdelt på sektorer i 2005 og 2006

2005	2006				
	Stat	Amt	Kommuner	Privat	I alt
Stat	144.056	1.311	3.407	12.135	176.539
Amt	1.769	163.223	7.926	6.178	192.172
Kommuner	6.689	7.943	397.315	19.772	472.781
Privat	10.032	7.289	24.242	1.384.612	1.584.451
I alt	177.110	192.715	476.257	1.627.496	

Anm.: Se tabel 1. Uoplyst sektor er udeladt af tabellen. Dvs. at det kun er personer, der har været beskæftiget i stat, amt, kommuner eller den private sektor i begge år, der er med i tabellen. Personer med uoplyst sektor indgår dog i "I alt" tallet.

Kilde: AErådet på baggrund af IDA.

Bilagstabel 2. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fordelt på hhv. studerende og ikke-studerende

	Fra offentlig til privat sektor	Fra privat til offentlig sektor	Nettoutilgang til den offentlige sektor
Lønmodtagere (ikke studerende)	25.587	23.375	-2.212
Studerende i både 2005 og 2006	6.580	8.321	1.741
Studerende i 2005	3.037	6.569	3.532
Studerende i 2006	2.881	3.298	417
I alt	38.085	41.563	3.478

Anm.: Opgørelsen omfatter lønmodtagere, der har skiftet fra den private sektor til den offentlige sektor (eller omvendt) fra november 2004 til november 2005. I lighed med Danmarks Statistik betegner vi perioderne 2005 og 2006. Den offentlige sektor omfatter ikke lønmodtagere i sociale kasser og fonde, offentlige selskaber mv.

Kilde: AErådet på baggrund af IDA.

Bilagstabel 3. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fordelt på uddannelse. Inkl. studerende

	Fra offentlig til privat sektor	Fra privat til offentlig sektor	Nettotilgang til den offentlige sektor
Grundskole	9.163	13.378	4.215
Gymnasialt niveau	8.633	10.620	1.987
Erhvervsfaglig	9.968	9.922	-46
Kort videreg. udd.	1.368	1.260	-108
Mellemlang videreg. udd.	5.282	4.440	-842
Lang videreg. udd	3.671	1.943	-1.728
I alt	38.085	41.563	3.478

Anm.: Se tabel 1. Beregningerne er baseret på den højest fuldførte uddannelse i de to år.
Kilde: AErådet på baggrund af IDA.

Bilagstabel 4. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fordelt på alder. Inkl. studerende

	Fra offentlig til privat sektor	Fra privat til offentlig sektor	Nettotilgang til den offentlige sektor
Under 18 år	918	1.568	650
18-24 år	11.062	14.913	3.851
25-34 år	9.943	11.107	1.164
35-44 år	7.717	6.948	-769
45-54 år	5.364	4.747	-617
55-64 år	2.660	1.985	-675
Over 64 år	421	295	-126
I alt	38.085	41.563	3.478

Anm.: Se tabel 1. Aldersfordelingen er baseret på alderen i 2004.
Kilde: AErådet på baggrund af IDA.

Bilagstabel 5. Jobskifte mellem privat og offentlig sektor fordelt på stat, amt og kommuner. Inkl. studerende

	Stat	Amt	Kommuner	I alt
Fra privat sektor til	10.032	7.289	24.242	41.563
Til privat sektor fra	12.135	6.178	19.772	38.085
Netto-tilgang til den offentlige sektor	-2.103	1.111	4.470	3.478

Anm.: Se tabel 1.
Kilde: AErådet på baggrund af IDA.